

Masarykova univerzita v Brně, Fakulta lékařská

Obor: Všeobecné lékařství

Biologie

Testy předpokládají znalost středoškolské biologie. Hlavním podkladem při jejich přípravě byl "Přehled biologie" (Rosypal, S. a kol. Scientia, Praha 1994), sada učebnic středoškolské biologie autora J.Bergera (Buněčná a molekulární biologie, Tobiáš, Havlíčkův Brod 1996; Systematická zoologie, tamtéž 1997; Ekologie. Kopp, České Budějovice, 2. dotisk 1999 J. Berger a kol.: Fyziologie člověka a živočichů. tamtéž 1995 a sada skript „Biologie I-V" (Kislinger, F. a kol., Gymnazium Klatovy, 1994). Z formulace otázek vyplývá, že se požadavky přijímací zkoušky zaměřují nejen na znalosti jednotlivých biologických pojmů a fakt, ale také na schopnost tato fakta používat pro řešení jednoduchých biologických problémů. Samozřejmým předpokladem je dobrá orientace studenta v chemii a fyzice. Početnost otázek v jednotlivých tematických okruzích je dána významem těchto okruhů pro studium medicíny a příbuzných oborů.

Obecná charakteristika živých soustav. Historie biologických objevů

I. K zásadním rozdílům mezi buňkami prokaryotními a eukaryotními patří:

- a) přítomnost buněčné stěny
- b) kódování gen.informace
- c) utváření jádra
- d) struktura biomembrán

2. Které z uvedených historických dat je správné:

- a) Louis Pasteur prokázal v r.1 776, že kvašení je způsobeno mikroorganismy
- b) Robert Koch objevil v r.1952 původce tuberkulózy
- c) J.D.Watson a F.Crick objevili v r. 1962 dyovláknovou strukturu DNA
- d) A.v.Leeuwenhoek začal od r.1668 publikovat pozorování mikroskopických objektů

3. Strukturu deoxyribonukleové kyseliny objasnili v r.1953:

- a) H.Krebs
- b) J.D.Watson a F. Crick
- c) L.C.Pauling
- d) H.G.

6. Ve které z uvedených kombinací jsou živé systémy seřazeny podle jejich stupně organizovanosti:

- a) orgán --- tkáň --- buňka --- organismus
- b) buňka ---orgán --- tkáň ---orgánová soustava
- c) buňka --- orgán --- organismus --- společenství organismů
- d) tkáň --- orgán --- organismus --- buňka

7. Mezi nebuněčné organismy patří:

- a) mykoplasmata
- b) ricketsie
- c) bakteriofágy
- d) spirily

8. Které z uvedených údajů o HIV viru a jeho hostitelích neodpovídají skutečnosti:

- a) HIV patří mezi retroviry, tj.jeho částice jsou vybaveny enzymem reverzní transkriptázou
- b) HIV přednostně infikuje T-lymfocyty, buňky, které secernují protilátky do krevní plasmy
- c) je původcem choroby acquired immunodeficiency syndrom (AIDS)
- d) je přenášen především krví a spermatem

9. Která z uvedených tvrzení nejsou správná?

- a) Johan Gregor Mendel objasnili zákony dědičnosti
- b) Buněčnou teorii formulovali M.J..Schleiden a Th.Schwann

- c) Princip profylaxe objevil L. Pasteur
- d) Krevní oběh objevil J.E.Purkyně

Biologie buňky

1. Rychlost difúze molekul přes plazmatickou membránu závisí na:
 - a) koncentraci ATP v cytoplasmě
 - b) na koncentračním spádu
 - c) aktivitě transportních proteinů
 - d) na aktivitě membránových enzymů
2. DNA se v buňce vyskytuje:
 - a) v jádře
 - b) v lyzosomech
 - c) v ribosomech
 - d) v endoplazmatickém retikulu
3. Při srovnání diferencované buňky organismu se zygotou, z níž se organismus vyvinul, zjišt ujeme, že mají obě:
 - a) různý genom
 - b) stejný genom
 - c) stejné mRNA molekuly
 - d) stejný fenotyp
4. Podstatou podráždění buňky na podnět z okolí je:
 - a) zvýšení průchodu protonů přes plazmatickou membránu
 - b) změna orientace fosfolipidů membrány
 - c) změna propustnosti plazmatické membrány pro ionty
 - d) zastavení průchodu vody plazmatickou membránou
5. Pravidelnou součástí bakteriální buňky jsou:
 - a) buněčná stěna
 - b) mitochondrie
 - c) jádro obalené membránou
 - d) vakuoly
6. Hlavní kontrolní uzel buněčného cyklu je:
 - a) v G1 fázi
 - b) v S fázi
 - c) v G2 fázi
 - d) mezi S a G2 fází
7. Nejčastější průměr bakteriální buňky je řádově:
 - a) 10^{-1} - 10^{-2} mm
 - b) 10^{-2} - 10^{-3} mm
 - c) 10^{-3} - 10^{-4} mm
 - d) 10^{-4} - 10^{-5} mm
8. Bičík eukaryotních buněk má ultrastrukturální základ podobný:
 - a) bičíku bakteriální buňky
 - b) svazku mikrofilament
 - c) bičíku bakteriofága
 - d) řasinkám
9. Která z následujících výpovědí nejpřesněji charakterizuje funkci DNA polymerázy:
 - a) katalyzuje tvorbu polynukleotidového řetězce
 - b) polymerizuje volné deoxyribonukleotidy do DNA řetězce

- DNA
- c) katalyzuje tvorbu diesterických vazeb mezi nukleotidy přiřazenými k matricovému vlákn
 - d) katalyzuje tvorbu vodíkových vazeb mezi komplementárními nukleotidy při replikaci DNA

10. V G2 fázi obsahuje lidská somatická buňka:

- a) 23 chromatid
- b) 46 chromatid
- c) 92 chromatid
- d) 46 tetrad

11. Syntéza bílkovin probíhá:

- a) v lyzosomech
- b) ve vakuolách rostlinných buněk
- c) v mitochondriích a chloroplastech
- d) v plazmatické membráně

12. K replikaci jaderné DNA dochází:

- a) v G 1 fázi
- b) v G2 fázi
- c) v M fázi
- d) v GO fázi

13. Viry obsahují:

- a) jen jeden druh nukleové kyseliny - DNA nebo RNA
- b) všechny známé typy nukleových kyselin (DNA, mRNA, rRNA, tRNA)
- c) proteosyntetický aparát
- d) specifické virové ribosomy

14. Exony jsou:

- a) po přepisu vystřiženy, znovu spojeny a tvoří základ funkční mRNA
- b) částice, uvolňované z buňky exocytózou
- c) cizorodé částičky v eukaryontní buňce
- d) po přepisu vystřiženy a nepodílejí se na stavbě funkční mRNA

15. Cytokineze je:

- a) pohyb buňky pomocí panožek
- b) rozdělení mateřské buňky na dvě buňky dceřinné
- c) pohyb buňky pomocí bičíku
- d) rozdělení jádra

16. Semiautonómni organelly eukaryontní buňky:

- a) mají schopnost omezeně se množit mimo buňku
- b) využívají ke svému dělení dělicí vřeténko
- c) mají vlastní endoplazmatické retikulum
- d) mají svou vlastní DNA

17. Fagocytóza je schopnost některých buněk :

- a) pohlcovat pevné částice, např. bakterie
- b) tvořit protilátky
- c) shlukovat lymfocyty
- d) pohlcovat kapičky tekutiny z okolí; buňky

18. Plasmolýza je :

- a) reakce rostlinné buňky na hypertonický roztok
- b) reakce živočišné buňky na hypertonický roztok
- c) reakce rostlinné buňky na hypotonický roztok
- d) osmotická lýza červených krvinek

19. Živočišné buňky mají na povrchu:
- plazmatickou membránu
 - buněčnou stěnu
 - vrstvu vosku
 - kutinové pouzdro
20. Translací rozumíme překlad genetické informace z:
- DNA do rRNA
 - DNA do mRNA
 - mRNA do proteinu
 - proteinu do tRNA
21. Při replikaci DNA je komplementární k T:
- U
 - T
 - A
 - C
22. Syntéza ribonukleové kyseliny probíhá:
- v lyzosomech
 - ve vakuolách rostlinných buněk
 - v ribosomech
 - v mitochondriích a chloroplastech
23. Dělicí vřeténko vzniká:
- v S fázi buněčného cyklu
 - v interfázi buněčného cyklu
 - v profázi mitózy
 - v anafázi mitózy
24. Bakteriofág je:
- název pro specializovaný makrofág
 - buňka bílé krevní řady se schopností fagocytózy bakterií
 - bakteriální virus
 - bakterie se schopností fagocytózy
25. Introny jsou:
- název pro fagocytované částice
 - části řetězce DNA, které jsou po přepisu vystřiženy, znovu spojeny a tvoří základ funkční mRNA
 - části řetězce DNA, které jsou po přepisu vystřiženy a nepodílejí se na stavbě funkční mRNA
 - cizorodé částičky virového původu v eukaryotní buňce
26. Karyokinéze je:
- proces dělení jádra v M fázi buněčného cyklu
 - proces zaškrcování cytoplazmy na konci M fáze buněčného cyklu
 - pohyb buněčného jádra v ose buňky v průběhu G 1 fáze buněčného cyklu
 - rotační pohyb jádra v interfázi
27. Mezi semiautonomní organely eukaryotní buňky patří:
- endoplazmatické retikulum a jaderný obal
 - mitochondrie a chloroplasty
 - vakuoly plazmatických membrán a Golgiho aparát
 - jaderný obal a plazmatická membrána
28. Pinocytóza je schopnost buněk:
- pohlcovat pevné částice, např. bakterie
 - tvořit dlouhé výběžky cytoplazmy
 - shlukovat lymfocyty

- d) pohlcovat kapičky tekutiny z okolí buňky
29. Plasmolýzu lze snadno demonstrovat na rostlinné buňce:
- a) z důvodů specifické struktury rostlinné plasmatické membrány
 - b) protože osmotické jevy se vyskytují jen u rostlin
 - c) protože v živočišné buňce nejsou zřetelné vakuoly
 - d) protože v rostlinné buňce je patrné oddělení plasmatické membrány od buněčné stěny
30. Plasmatická membrána je tvořena:
- a) pouze vrstvou glykokalyx
 - b) dvojitou vrstvou fosfolipidů a bílkovinami
 - c) jednou vrstvou fosfolipidů a cukry
 - d) pouze bílkovinami a cukry
31. Transkripce rozumíme přepis genetické informace z:
- a) tRNA do peptidu
 - b) DNA do DNA
 - c) mRNA do peptidu
 - d) DNA do mRNA
32. Při transkripci je v mRNA komplementární k DNA bázi A:
- a) U
 - b) T
 - c) A
 - d) C
33. Mezi membránové orgány nepatří:
- a) lyzosomy
 - b) endoplasmatické retikulum
 - c) ribosomy
 - d) mitochondrie
34. Tloušťka plasmatické membrány je přibližně:
- a) 0,7 nm
 - b) 7 nm
 - c) 70 nm
 - d) 7 μm
35. V následujících sloupcích jsou uvedeny součásti buňky, jejich biochemické složky a jejich biochemické funkce. Která z trojic tvoří významový celek?
a) jádro	chlorofyl	syntéza ATP
b) vakuola	vitamin C	buněčné oxidace
c) Golgiho aparát	uracil	syntéza RNA
d) cytoplasma	methionin	syntéza bílkovin
36. Bičík, tvořený svazky mikrotubulů, je orgánem pohybu u:
- a) bakteriofágů
 - b) prvoků
 - c) bakt

Karlova univerzita, Lékařská fakulta Hradec Králové

Obor: všeobecné lékařství - test ze somatologie

Vyberte tu z nabídnutých odpovědí (1 - 5), která je nejuplněnější.

Otázka	Odpověď
21. Nervové buňky	1) platí D 2) platí C, D

A. po celý život zanikají a zase se obnovují B. se krátce po narození přestanou množit a pak jen zanikají C. se po celý život množí D. se nazývají neurity	3) platí B 4) platí A, D 5) platí B, D
22. Os temporale je kost	1) klínová 2) spánková 3) temenní 4) čelní 5) lícni
23. Kardie je součástí	1) žaludku 2) srdce 3) lačnicku 4) ledviny 5) mozečku
24. Na Vaterově papile vyúsťuje A. žlučvod B. vývod pankreatu C. příušní žláza D. močovod	1) platí D 2) platí C 3) platí A, B 4) platí B, C 5) platí A
25. Žaludeční šťáva A. obsahuje trypsin B. tráví hlavně bílkoviny C. je produkována pod vlivem gastrinu D. obsahuje HCl	1) platí A, B 2) platí B, C, D 3) platí B, D 4) platí C 5) platí všechny nabídnuté odpovědi (A-D)
26. Srdce je uloženo A. v perikardu B. v dolním mezihrudí C. v levé dutině pohrudniční D. nad bránicí	1) platí A, B, D 2) platí C 3) platí B, C 4) platí všechny nabídnuté odpovědi (A-D) 5) platí D
27. Pravá srdeční síň A. je oddělena od aorty poloměsíčitou chlopní B. dostává krev z plicního oběhu C. systolou vyprázdňuje krev do tělního oběhu D. je oddělena od pravé komory trojcípou chlopní	1) platí D 2) platí A 3) platí C 4) platí B 5) žádná z nabídnutých odpovědí (A-D) není správná
28. O ledvinách a tvorbě moči lze říci: A. ledviny se podílejí na řízení krevního tlaku	1) platí A, D 2) platí B 3) platí A 4) platí A, B, C

B. krev z ledvin odtéká do vrátnicové žíly C. moč se zahušťuje v močovém měchýři D. ledviny jsou uloženy v mediastinu	5) žádná z nabídnutých odpovědí (A-D) není správná
29. Na proudění lymfy lidským tělem se podílejí: A. činnost svalstva B. negativní tlak v hrudníku při dýchání C. uspořádání chlopní v mizních cévách D. pulzace mizních uzlin	1) platí A, B, C 2) platí C, D 3) platí všechny nabídnuté odpovědi (A-D) 4) platí B 5) žádná z nabídnutých odpovědí (A-D) není správná
30. Sval deltový je součástí svalstva	1) hlavy 2) předloktí 3) bérce 4) paže 5) zad
31. Velká saféna patří	1) k povrchovému žilnímu systému horní končetiny 2) k hlubokému žilnímu systému dolní končetiny 3) k povrchovému žilnímu systému dolní končetiny 4) k arteriálnímu systému dolní končetiny 5) k drenážnímu lymfatickému systému dolní končetiny
32. Mezi hormony kůry nadledvin řadíme A. noradrenalin B. aldosteron C. adiuretin D. kortizol	1) platí všechny nabídnuté odpovědi (A-D) 2) platí A, B, D 3) platí A 4) platí A, C 5) platí B, D
33. Hypofýza A. produkuje v předním laloku somatotropin B. je součástí mezimozku C. je regulována četnými hormony produkovanými hypothalamem D. uvolňuje adiuretin a oxytocin	1) platí A, C 2) platí všechny nabídnuté odpovědi (A-D) 3) platí A, D 4) platí A, B, C 5) platí B, C, D
34. Při nedostatku vitamínu B₁₂ vzniká:	1) šeroslepost 2) zhoubná anémie 3) řidnutí kostí 4) křivice 5) kretenismus
35. AIDS A. je onemocnění bakteriální B. je charakterizován ztrátou imunity C. se šíří krví D. je charakterizován napadením T-lymfocytů	1) platí všechny nabídnuté odpovědi (A-D) 2) platí B, D 3) platí A, C 4) platí B, C, D 5) platí A, B, C

Karlova univerzita, Lékařská fakulta Hradec Králové

Obor: všeobecné lékařství - test z biologie

Vyberte tu z nabídnutých odpovědí (1 - 5), která je nejúplnější.

Otázka

Odpověď

1. Mezi orgány membránového charakteru nepatří:

- A. plastidy
- B. jadérko
- C. endoplazmatické retikulum
- D. centriol

- 1) platí A, B
- 2) platí B, D
- 3) platí A, B, D
- 4) platí C
- 5) platí A, C

2. V typické prokaryontní buňce se nachází:

- A. cirkulární molekula DNA
- B. mitochondrie
- C. ribozómy
- D. centriol

- 1) platí A, B, C
- 2) platí A
- 3) platí A, C
- 4) platí B, C
- 5) platí všechny nabídnuté odpovědi (A - D)

3. V metafázi mitotického dělení:

- A. chromozómy jsou rozděleny na 2 chromatidy spojené jen v místě centromery
- B. vlákna dělicího vřeténka jsou připojena k chromozómům
- A. není přítomný jaderný obal a jadérko
- B. množství jaderné DNA odpovídá tetraploidnímu stavu

- 1) platí A, B, C

- 2) platí A, C
- 3) platí C
- 4) platí B, C
- 5) platí všechny nabídnuté odpovědi (A - D)

4. Enzymatický systém (cytochromy) pro oxidativní fosforylaci lze nalézt:

- A. ve volné cytoplazmě buňky
- B. v membráně endoplazmatického retikula
- C. v mitochondriální matrix
- D. na vnitřní membráně mitochondrií

- 1) platí A
- 2) platí C
- 3) platí A, C
- 4) platí D
- 5) platí B, D

5. Antikodon:

- A. je triplet nukleotidů na tRNA
- B. je triplet nukleotidů na rRNA ribozómu
- C. je komplementární s kodonem na mRNA
- D. uplatňuje se v procesu transkripce

- 1) platí C
- 2) platí A
- 3) platí B, C
- 4) platí D
- 5) platí A, C

6. Polymerizací nukleotidů vznikají:

- A. fosfolipidy
- B. nukleosidy
- C. globuliny
- D. nukleové kyseliny

- 1) platí A, C
- 2) platí B, D
- 3) platí B
- 4) platí D
- 5) žádná z nabídnutých odpovědí (A - D) není správná

7. Buněčný cyklus:

- A. je obdobím života buňky od konce jedné mitózy do zahájení následující mitózy

- B. zahrnuje interfázi a buněčné dělení
- C. sestává z fází G₁, S, G₂, M
- D. netrvá u všech buněk stejně dlouho

- 1) platí všechny nabídnuté odpovědi (A - D)
- 2) platí B, C, D
- 3) platí C
- 4) platí D
- 5) platí A, C, D

8. DNA v eukaryontní buňce není součástí:

- A. chloroplastů
- B. Golgiho komplexu
- A. mitochondrií
- B. lysozómů

- 1) platí B, D
- 2) platí B, C, D
- 3) platí A, B, C
- 4) platí A, C
- 5) platí A, C, D

9. Plazmidy:

- A. jsou tvořeny malou kruhovou molekulou DNA
- B. jsou uloženy volně v cytoplazmě
- C. replikují se samostatně, nezávisle na chromozómech
- D. mohou podmiňovat rezistenci bakterií vůči antibiotikům

- 1) platí A, B
- 2) platí A, B, C
- 3) platí všechny nabídnuté odpovědi (A - D)
- 4) platí D
- 5) platí A, C

10. Mezi výtrusovce patří:

- A. kokcidie
- B. lamblie
- C. krvinkovky
- D. měňavky

- 1) platí A, B, C
- 2) platí A, C
- 3) platí C
- 4) žádná

- z nabídnutých
odpovědí (A - D)
není správná
5) platí A, B

11. Plíseň hlavičková nepatří mezi:

- A. houby vřeckovýtrusé
- B. chytridiomycety
- C. endomycety
- D. zygomycety

- 1) platí D
- 2) platí B, C, D
- 3) platí A, B, C
- 4) platí A, C, D
- 5) platí A, B, D

12. Plaménková buňka je součástí:

- A. nefridií
- B. protonefridií
- C. vylučovacího ústrojí členovců
- D. vylučovacího ústrojí ploštěnců

- 1) platí A, C
- 2) platí B, C, D
- 3) platí A, C, D
- 4) platí B, D
- 5) platí B, C

13. Vzdušnice:

- A. jsou dýchacím ústrojím např. u hmyzu
- B. vyúsťují stigmaty na povrch těla
- C. jsou uzavíratelné, otevírají se např. při letu
- D. mají malou účinnost ve srovnání s dýcháním plicemi

- 1) platí C, D
- 2) platí A, C
- 3) platí A, B, D
- 4) platí všechny
nabídnuté
odpovědi (A - D)
- 5) platí A, B, C

14. Chorda dorsalis je:

- A. na břišní straně těla
- B. uložena pod nervovou trubicí

www.euroekonom.sk

C. uložena nad nervovou trubicí

D. na hřbetní straně těla

- 1) platí B, D
- 2) platí A, B
- 3) platí A, C
- 4) platí C, D
- 5) žádná
z nabídnutých
odpovědí (A - D)
není správná

15. Genomové mutace (numerické aberace) mění:

A. pořadí genů na chromozómu

B. jednotlivé geny

C. strukturu jednotlivých chromozómů

D. počet chromozómů

- 1) platí A
- 2) platí B
- 3) platí D
- 4) platí A, C
- 5) platí C, D

16. Downův syndrom u člověka:

A. řadíme mezi aneuploidie

B. znamená monosomii X chromozómu

C. má stoupající pravděpodobnost výskytu u dětí matek starších 35 let

D. je letální, děti nepřežívají většinou 1. rok života

- 1) platí A, C
- 2) platí B
- 3) platí B, D
- 4) platí A, C, D
- 5) platí B, C, D

17. Mezi amniota řadíme:

A. ptáky

B. obojživelníky

C. savce

D. ryby

- 1) platí B, D
- 2) platí A, B, D
- 3) platí D
- 4) platí A, C
- 5) platí A, B, C

18. Galaktozémie:

- A. je choroba děděná autosomálně dominantně
- B. je gonosomálně recesivně dědičná choroba vázaná na X chromozóm
- C. je podmíněna trisomií 21. chromozómu
- D. patří mezi metabolické dědičné choroby

- 1) platí A, D
- 2) platí B
- 3) platí A, C
- 4) platí B, D
- 5) platí D

19. Aneuploidie:

- A. patří mezi numerické aberace
- B. vede k poruchám meiózy u svého nositele
- C. je např. Downův syndrom
- D. znamená, že v somatické buňce je např. 3n chromozómů

- 1) platí A, B, C
- 2) platí D
- 3) platí A, D
- 4) platí A, C
- 5) platí B, C, D

20. Hardy-Weinbergův zákon platí za podmínek:

- A. panmixie
- B. eliminace nevýhodných mutací selekcí
- C. náhodného výběru partnerů
- D. konstantní migrace mezi populacemi

- 1) platí A
- 2) platí A, D
- 3) platí B, D
- 4) platí A, C
- 5) platí všechny nabídnuté odpovědi (A - D)